

สาระการเรียนรู้	คริสต์ศาสนา	ระดับชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การภาวนา เรื่อง บทภาวนาประจำวันแบบง่าย ๆ			
ออกแบบโดย	นายสันติ นงค์สวัสดิ์	โรงเรียน	เซนต์โยเซฟ บางนา จ. สมุทรปราการ
วันที่	28 กุมภาพันธ์ 2017		

1. การให้ภาพรวม

1.1 วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. สามารถบอกได้ว่าควรภาวนาเมื่อใดบ้าง? และเพื่อใคร?
2. สามารถบอกจุดมุ่งหมายของการภาวนาได้
3. สามารถทำสัจนิยมหากางเขน สวดภาวนา “รำพึง” จากใจและร้องเพลงได้

1.2 ความจำเป็น (Needs)

การภาวนา คือ การยกจิตใจขึ้นสนทนากับพระเจ้า หรือการติดต่อสัมพันธ์กับพระเจ้า เพื่อสรรเสริญ ขอพร ขอบุญ และขอโทษพระเจ้า โดยเราจะภาวนาตามบทสำเร็จ หรือ “ภาวนาจากใจตามแต่ใจเราปรารถนาได้” และสามารถแต่งบทภาวนาสำหรับตนเองและผู้อื่นได้แบบง่ายๆ

1.3 หัวข้อและเนื้อหา (Range)

1. การภาวนาคัวยบท “ข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย”
2. การภาวนาจากใจ

1.4 การสร้างความน่าสนใจ (Interest)

ในแต่ละคาบ ดังนี้

1. ร้องเพลง สัจนิยมหากางเขน
2. ร้องเพลง ทำด้วยความรัก

1.5 เวลา (Time)

- ชั่วโมงที่ 3 (คาบละ 50 นาที)

บทพระวรสาร นักบุญมัทธิว บทที่ 6 ข้อที่ 14-15

ท่านทั้งหลายจงอธิษฐานดังนี้ “เพราะถ้าท่านให้อภัยผู้ทำความผิด พระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์ ก็จะประทานอภัยแก่ท่าน แต่ถ้าท่านไม่ให้อภัยผู้ทำผิด พระบิดาของท่านก็จะไม่ประทานอภัยแก่ท่าน เช่นเดียวกัน”

2. การประเมินผลและวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรม/ ความสนใจ ตั้งใจเรียนและร่วมกิจกรรม
2. ถามถาม-ตอบ แสดงความคิดเห็น/ การอภิปราย
3. นักเรียนแต่งบทภาวนา/ นำเสนอ

3. สร้างบรรยากาศ

ในแต่ละคาบ ดังนี้

1. ร้องเพลง สำคัญมหากาเจน
2. ร้องเพลง ข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย
3. ร้องเพลง ทำด้วยความรัก

4. นำเสนอบทเรียน

4.1 คาบที่ 1

4.1.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

1. ครูชวนนักเรียนพูดคุยว่า “แต่ละวันนั้นตอนเช้า และตอนเย็นของทุกวันนี้ นักเรียนสวดภาวนา หรือสวดมนต์บทธะไรบ้าง? เพราะอะไร โรงเรียนถึงต้องให้มีการสวดมนต์ทุกเช้าและเย็น?”

2. นักเรียน “เคยหรือไม่ที่ก่อน - หลังรับประทานอาหาร หรือก่อนเข้านอนหรือ ตอนตื่นนอน นักเรียนจะสวดภาวนา?”

4.1.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

1. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ทุกศาสนามีบทสวดภาวนาที่ไม่เหมือนกัน ศาสนาพุทธมีบทสวดที่เป็นภาษาบาลี ศาสนาคริสต์มีบทสวดที่เป็นทั้งภาษาไทยและภาษาละติน (ภาษาอังกฤษด้วย) ศาสนาอิสลามก็มีบทสวด และแต่ละบทสวดของแต่ละศาสนาก็มีจุดมุ่งหมายไม่เหมือนกัน

2. ครูอธิบายจุดประสงค์ของการสวดภาวนา ในแต่ละจังหวะเวลาให้นักเรียนฟังว่า เพราะเหตุใดจึงต้องทำการสวดบทนั้น ๆ มีความหมายว่าอย่างไร?

3. ครูอธิบายหรือให้นักเรียนอ่าน “ความหมาย ความสำคัญและรูปแบบการภาวนา” ตามสาระในหนังสือสาระการเรียนรู้หน้า 20 ให้นักเรียนเข้าใจ

4.1.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

1. ครูสอนนักเรียนสวดภาวนาบทสำคัญมหากางเขนโดยใช้บทเพลง “สำคัญมหากางเขน” แล้วให้นักเรียนทำท่าประกอบเพลงด้วย

2. สอนวิธีการทำเคชะพระนามที่ถูกต้องให้แก่ นักเรียน โดยให้นักเรียนคาทอลิกที่อยู่ในห้องเรียน ออกมาสาธิตและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจนคล่อง

3. ครูให้นักเรียนสวดก่อนนอนทุกคืนตลอดสัปดาห์ แล้วนำประสบการณ์ที่ได้รับมาคุยกันในคาบต่อไป

4.2 คาบที่ 2

4.2.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ร่วมกันร้องเพลงสำคัญมหากางเขน

- ครูทบทวนความสำคัญและรูปแบบของการภาวนานำเข้าสู่การภาวนาจากใจ

- ครูตั้งคำถามให้นักเรียนระดมความคิดและพูดคำตอบ ครูเขียนคำตอบ แยกตามคำตอบบนกระดาน

(1) ถ้านักเรียนจะบอกรัก คนที่นักเรียนรักมากที่สุด นักเรียนจะพูดว่าอะไร?

(2) ถ้านักเรียนจะขอบคุณ คนที่ปรารถนาดีและทำดีกับนักเรียนมากที่สุด นักเรียนจะพูดว่าอะไร?

(3) ถ้านักเรียนจะขอโทษ คนที่นักเรียนรักมากที่สุด แต่นักเรียนบางครั้งทำให้เขาเสียใจ ผิดหวัง

นักเรียนจะพูดว่าอะไร?

(4) ถ้านักเรียนจะขอพร จากคนที่นักเรียนรักที่สุด นักเรียนจะขอพรอะไร?

4.2.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ครูอธิบายความหมายของการภาวนาจากใจว่า เป็นการพูดคุยกับพระเจ้าด้วยคำง่ายๆ ซึ่งๆ ของนักเรียนเอง เมื่อบอกว่าหนูรักพระเจ้า เพื่อขอบคุณต่อสิ่งดีๆ ที่พระเจ้าให้หนู เพื่อขอโทษหากหนูทำความผิด หรือ เพื่อขอพระพรหรือขอสิ่งต่างๆ ที่ดีๆ ที่หนูอยากได้ในชีวิต

4.2.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ครูให้นักเรียนเขียนบทภาวนาของตนเอง เพื่อบอกรัก ขอบุณ ขอโทษและขอพรพระเจ้า โดยใช้คำพูดตัวอย่างที่อยู่บนกระดาน (อาจทำเป็นกลุ่มก็ได้)
- ให้แต่ละคน/ กลุ่ม อ่านบทที่เขียน โดยทำสำคัญมหากางเขนก่อนและหลัง หลังจากอ่านทุกคน/กลุ่ม แล้วให้นักเรียนเขียนบทภาวนาใหม่อีกครั้งด้วยคำง่ายๆ ซึ้งๆ ของตนเอง
- ให้นักเรียนนำบทภาวนาที่เขียน กลับไปภาวนาก่อนนอนที่บ้านทุกคืน โดยอาจจะภาวนาร่วมกับคุณพ่อ คุณแม่และสมาชิกในครอบครัว เน้นว่าหนูอาจพูดเพิ่มเติมจากที่เขียนไว้ตามความคิด ความรู้สึกที่มีขณะที่สวดนั้นก็ได้

4.3 คาบที่ 3

4.3.3 การลงมือทำ (Act)

- ครูถามนักเรียนว่า รู้สึกอย่างไรที่ได้สวดภาวนาทุกคืน?
- ครูทบทวนความหมายของการภาวนาจากใจและขยายความว่า เราสามารถภาวนาได้ทุกโอกาส และทุกเวลา เพราะพระเจ้าทรงอยู่กับเราและรับฟังเราตลอดเวลา
- ครูให้นักเรียนฝึกพูดภาวนาจากใจ ด้วยการผลัดกันพูดคนละ 1 ประโยค ต่อคำถามและครูเขียนประโยคที่ดีๆ บนกระดาน เช่น
 - (1) พระเจ้าทรงสร้างสิ่งต่างๆ ให้นักเรียน เช่น ดวงอาทิตย์ โลก ต้นไม้ สัตว์ต่างๆ ฯลฯ (บอกทีละอย่าง) ด้วยความรักที่มีต่อหนู หนูจะบอกรักตอบอย่างไร?
 - (2) พระเจ้าประทานคุณพ่อ คุณแม่ คุณครู เพื่อนๆ ฯลฯ (บอกทีละอย่าง) หนูจะขอบคุณพระเจ้าอย่างไร?
 - (3) พระเจ้าพร้อมให้อภัยเมื่อหนูทำความผิด เช่น แอบกินขนม พูดไม่เพราะ ดื้อกับพ่อแม่ ฯลฯ (บอกทีละอย่าง) นักเรียนจะพูดขอโทษพระเจ้าอย่างไร?
 - (4) พระเจ้าทรงมีอำนาจมาก สามารถให้สิ่งดีๆ กับหนูตามความเหมาะสม นักเรียนอยากขออะไรกับพระเจ้าบ้าง?

อธิษฐาน

ให้นักเรียนทำสำคัญบนไม้กางเขน และพูดคุยกับพระเจ้าอะไรก็ได้ที่เขาต้องการตามความคิด เชื่อความรู้สึกในขณะนี้ ทุกๆ คนพูดพร้อมๆ กัน เสร็จแล้วเจียบสักครู้

- ครูให้นักเรียนเขียนบทกวีนาขอขอบคุณพระเจ้าที่ประทานคุณพ่อคุณแม่ให้หนู ขอโทษที่บางครั้ง หนูทำตัวไม่ดีกับพ่อแม่ ขอพรให้พ่อแม่และครอบครัว และให้อ่านแบ่งปัน หากมีเวลาให้นักเรียน แก้ไขเพิ่มเติม

- ให้นักเรียนนำกลับไปสวดที่บ้านตลอดสัปดาห์ ร่วมกับสมาชิกในครอบครัว

- ให้นักเรียนรำพึงในใจทุกครั้งที่คุณพ่อหรือคุณแม่หรือผู้ใหญ่ที่ดูแลหนูที่บ้าน เพื่อขอบคุณพระเจ้าหรืออวยพรให้แก่พวกเขา แล้วนำประสบการณ์ที่ได้รับมาเล่าในชั้นเรียนในคาบถัดไป

5. การไตร่ตรองก่อนจบคาบเรียน

R: 1. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการภาวนา?

C: 2. หากนักเรียนหมั่นภาวนาทุกวัน นักเรียนอยากให้อะไรในชีวิตของนักเรียนเป็นอย่างไร?

A: 3. นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่อรู้ว่าพระเจ้าทรงรักหนูและอยู่กับหนูพร้อมรับฟังหนูตลอดเวลา?

6. สื่อการสอน

1. วี.ซี.ดี เพลง “ทำด้วยความรัก”

2. คอมพิวเตอร์

3. บทกวีภาวนา